

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 160

TELEFON UREDNIŠTVA: 25-67
POSLOVALNICA UPRAVE: 25-67 in 23-67
CELJE, Prešernova 3, tel. 280
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, četrtek 18. julija 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejemanje v upravljalni pošti 14 dni.
Dostavljen na dom 16 dni, tujina 30 dni.
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

Roosevelt tretji kandidat

Izvoljen je bil z 946 proti
126 glasovom - Sam se o iz-
volitvi še ni izjavil, a vsi pri-

čakujejo, da bo kandidaturo sprejel - Zedinjene države ostanejo dalje izven
vojne, a se bodo oboroževale in podpirale Veliko Britanijo

LONDON, 18. julija. Reuter. Konvent demokratske stranke v Chicagu je imenoval zgodaj davi Roosevelta za edinega kandidata demokratske stranke pri bodočih volitvah za predsednika USA. Pri glasovanju je bilo za Roosevelta oddanih 946 glasov, ostalih 126 pa je odpadlo na ostale štiri kandidate: na zunanjega ministra Cordella Hulla, poštnega ministra Farleya, senatorja Tidinga in na podpredsednika demokratske stranke Garnerja. Imenovanje Roosevelta je predlagal senator Hill, ki je utemeljil svoj predlog, da Roosevelta ne potrebuje samo stranka, ampak cela država. Roosevelt, ki je bil o imenovanju sicer že obveščen v Washington, imenovanja še ni sprejel, toda več kakor gotovo je, da bo imenovanje sprejel. Ob izidu glasovanja je senator Hill dejal, da mu je v nepopisno zadovoljenje, da je zmagal nad vsemi tradicionalnimi pomisleki zaradi tretje izvolitve istega moža za predsednika USA, zdrav razum, ki se zaveda težav in nevarnosti, ki izhajajo iz mednarodnega dogajanja ter da je ostalo državi in narodu prihranjeno siceršnje dolgotrajno prerekanje, ki bi bilo nedvomno nastopilo ob priliki volivne borbe med posameznimi kandidati iste stranke v cilju doseči izključno imenovanje za predsedniškega kandidata stranke. Zatem je bila sprejeta tako imenovana platforma strankinega programa za bodočo predsedniško dobo, ki gre za »New Dealom«, v zunanji politiki pa bo stranka prepovedala, da bi se država udeležila tujih vojn, da svojih vojnih sil ne bo poslala izven države, kajti cilj zunanje politike demokratske stranke je: varnost in obramba države. Vendar pa je treba nuditi ogroženim demokracijam vso pomoč v okviru obstoječih zakonov in v kolikor je to v skladu z lastno obrambo.

Podrobnost iz zasedanja konventa

CHICAGO, 18. julija. Reuter. Za Roosevelta je glasovalo 946, za Farleya 72, Garnerja 61 in Tidinga 9 delegatov demokratske stranke.

CHICAGO, 18. julija. Reuter. Predsednik Roosevelta je bil izbran za kandidata demokratske stranke že pri prvem glasovanju. Delegat Minnesote, Rayan, je predlagal sicer amandman, da se v tretje ne kandidira ista osebnost, bil pa je

ogorčeno zavrnjen. Delegat Alabame je nato predlagal, naj se tretjič kandidira Roosevelt. Sledilo je polurno vzklikanje Rooseveltu. Delegati so navdušeni mahali z zastavicami. Nato je govoril delegat Virginije, ki je predlagal za kandidata Farleya. Del navzočih je odobral predlog, toda vsi naslednji govorniki so se zavzemali za Roosevelta.

LONDON, 18. julija. Globereuter (Radiotelegrafska služba). Iz Chicaga javljajo, da je bil včeraj prezident Roosevelt že o priliki prvega glasovanja z ogromno večino glasov imenovan za predsedniškega kandidata. Takoj po tem prvem naj bi se z ozirom na to siceršnji običajni glasovanju je predlagal delegat Farley, postopek z več glasovanji opustil. Takoj nato je konvent prešel na glasovanje o tem Farleyevem predlogu, ki je bil soglasno sprejet. Z ozirom na ta izid je bilo razglašeno, da je Roosevelt imenovan soglasno za predsedniškega kandidata demokratske stranke.

CHICAGO, 18. julija. Reuter. Roosevelt bo imel drevi velik govor, ki ga bodo prenašale vse ameriške radio postaje.

WILKIEVA IZJAVA

NEW YORK, 18. julija. Reuter. Ko je kandidat republikanske stranke Wen-

del Wilkie izvedel za izvolitev Roosevelta kot demokratskega kandidata, je vzkliknil: »Zelo sem zadovoljen, ker je izbran Roosevelt! To bo pravi volilni boj!«

PROGRAM DEMOKRATOV

CHICAGO, 18. julija. Reuter. V programu demokratske stranke se med drugim poudarja, da ne bodo USA pošiljale svojih letal, pomorskih sil ali kakršno koli orožje v korist tujih sil. Program favorizira Monroevo doktrino in pravi: Glavna skrb naše zunanje politike mora biti posvečena varnosti USA in miru. USA morajo biti močne, da se niti ena država ali skupina ne bo upala, jih napasti. Treba je zgraditi čim močnejše letalstvo in vojno mornarico, popolnoma motorizirati vojsko ter dvigniti kapaciteto oboroževalne industrije. Potrebna nam je totalna obramba, da lahko odbijemo delne pa totalne napade. Spoštovanje mednarodnih pogojev naj bo osnova miru. V tem smislu bomo nudili materialno pomoč vsem onim državam, katerih interesi niso v nasprotju z onimi USA. To bomo, delamo in bomo storili zato, ker se nadejamo, da bosta mir in pravičnost zmagala.

Niti ultimat niti napad

V Rimu demantirajo vesti, da bo poslan Angliji pred napadom ultimat, kakor tudi, da se bo ofenziva pričela jutri — Za napad so potrebne skrbne in podrobne priprave

RIM, 18. julija. Ass. Press. Vesti, ki so nastale na podlagi Gaydovega članka v »Giornale d'Italia«, da po poslan Angliji pred napadom na njo ultimat, po katerem naj se odloči za pristane na zahteve vele-sil osl ali na napad, se tu zavračajo kot neutemeljene. Angliji ne bo poslan noben tak ultimat. Vesti o skorajšnjem zopetnem potovanju grofa Ciana v Berlin se pa na odločujočem mestu niti ne potrjujejo niti ne zanikujejo.

RIM, 18. julija. Ass. Press. Dopisniki ameriških agencij, ki so razširili vest o novem potovanju grofa Ciana v Berlin, so dobili na konferenci s poročevalci ukor. Z uradne strani tudi energično zanikujejo.

vest, ki naj bi jo bila dala rimska radiofonska oddajnica, v kateri se napoveduje napad na Anglijo za petek 19. t. m.

LONDON, 18. julija. Reuter. »Popolo d'Italia« svari pred nestrpnostjo glede napada na Anglijo. Pojasnjuje, da gre za največji podvig vojaškega značaja, za katerega je treba skrbne in podrobne priprave, saj gre za strije najmočnejšega imperija na svetu.

LONDON, 18. julija. Reuter. Z ozirom na nasprotujoče si napovedi o predstoječem napadu na Anglijo, zlasti v italijanskem tisku, izjavljajo v Londonu, da imajo tam dobre živce in da jih puste taki poskusi živčnega napenjanja popolnoma hladne.

RIM, 18. julija. Stefani. »Popolo di Roma« piše, da Anglija še nikoli ni toliko govorila, kakor danes. Njeni ministri ne delajo drugo, kakor govore. Strah v Angliji je izzval že pravo poplavo besed, ki je postala kar nalezljiva. Med takšne govore spada tudi apel mornariškega ministra Alexandra na Ameriko. Dejal je, da so Angleži pripravljeni, izprazniti otoke in se boriti iz dominionov onstran Atlantika. Besede so plagiat že znanega Reynaudovega govora. Zanimivo je vedeti, kako bodo dominioni sprejeli angleške begunce in ali se ne bo morda treba Angležem boriti onstran Oceana vprav z dominioni samimi.

je odlikoval generala Franca ob španskem nacionalnem prazniku z velikim križcem nemškega orla v zlatu. Obenem je Hitler poslal generalu brzojavno čestitko.

Bullit odletel v Ameriko

LISBONA, 18. jul. Stefani. Poslanik USA v Franciji, Bullit, je z letalom odletel v Ameriko. Pred odhodom je izjavil, da ga je francoska vlada pred izpraznitvijo Pariza zaprosila, naj stopi v stik z nemškim poveljstvom. »Moja mislija«, je dejal poslanik, »je bila lahka, ker sem naletel na popolno razumevanje pri Nemcih. Okupacija Pariza je bila končana brez preliivanja krvi. Tudi incidentov ni bilo. Preden sem zapustil Pariz, me je uradno obiskala neka nemška delegacija.«

Atentat na ameriško uredništvo v Šanghaju

ŠANGHAJ, 18. julija. Reuter. Teroristi so vrgli ročne bombe v uredništvo lista »Stunpaos«, ki ga izdajajo Američani v Šanghaju. Ranjenih je bilo 19 oseb, od teh dve nevarno. Policija je prišla več sumljivcev. Atentat je bil izvršen 12 ur po zahtevi nankinške vlade, da se ji izroči lastnik lista, ki je tudi član šanghajskega občinskega sveta.

EVAKUACIJA GIBALTARJA

ALGECIRAS, 18. julija. DNB. Vsi pod 17 let stari prebivalci, dalje ženske in starci se morajo po uradni objavi odstraniti iz Gibraltarja. Evakuacija nesta se bo začela še danes. Poročajo, da je zaradi tega prišlo do demonstracij proti guvernerju.

ŽELEZNIŠKA NESREČA

MADRID, 18. julija. DNB. Iz Limose javljajo, da je zaradi železniške nesreče izgubilo življenje šest oseb, med njimi dva odpuščena francoska vojaka. Dvajset oseb je težko ranjenih. Nesreča se je primerila blizu Ransona. Električna železnica je skočila s tira zaradi kretnic, ki niso delovale.

Nemški in italijanski del Evrope

RIM, 18. julija. United Press. V rimskih političnih krogih se mnogo razpravlja o organizaciji nove Evrope. Po teh informacijah se bo Evropa razdelila na nemško in italijansko interesno področje, ki bo pod kontrolo tako v političnem kakor v gospodarskem oziru. S tem bo ustvarjena večja politična in gospodarska skupnost. Nemčija bo vodila politično in gospodarsko vso Evropo od Severnega do Črnega morja, vključujoč Francijo in Skandinavijo, Italija pa bo prevzela politično in gospodarsko vodstvo nad področjem ob Sredozemskem morju in področjem, ki teži k njemu, izveniš Francijo, ki pripade, kakor že omenjeno, nemški sferi. Tam bo dobila Nemčija tudi izhod na Sredozemsko morje. Vprašanje je še, kam se bo priključila Turčija, če ne bo hotela v evropsko skupnost. Priključila se bo zato najbrže sov-

jetski Rusiji, ki bo ostala predvsem le azijska sila. Gospodarska preureditev bo izvedena skupaj s politično. Pri tem bo odločala vzajemnost gospodarskih in političnih interesov, zemljepisni položaj,

Tudi Španija na poti do imperija

ZENEVA, 18. julija. Ass. Press. Po informacijah iz Francije se bo vodja nove Španije, general Franco, sešel dne 1. avgusta z Mussolinijem. Franco bo ob tej priliki nastopil s predlogom za sredozemski zvezo.

MADRID, 18. julija. DNB. Ob priliki zročitve odklovanja velikega križca sv. Ferdinanda generalu Francu je minister Caudillo v svojem govoru naglasil, da je Španija neposredno pred velikimi nalo-

gami, ustvariti lastni imperij. Zato se mora država okrepiti in narod zediniti. Naloga Španije, prevzet mandat nad Gibraltarjem, ne bo pozabljena. Franco je v svojem odgovoru poudaril, da je ekspanzivnost Španije v Afriko dolžnost naroda. Spomnil se je vseh bojev za osvoboditev Španije v državljanski vojni in pozval vse Špance k narodni solidarnosti.

BERLIN, 18. julija. DNB. Vodja rajha

Na bojiščih nobenih posebnih dogodkov

Zaradi slabega vremena je letalska aktivnost le minimalna — Večje operacije se vodijo samo med Italijani in Angleži v Afriki

NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 18. julija. DNB. Vrhovno vojno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Delovanje letalstva je bilo zaradi slabega vremena le malenkostno. Naša letala so napadla na severnem Škotskem pristaniške naprave v Thursu ter zažgala neko trgovsko ladjo. Na južni konici Scapa Flowa smo z uspehom obstreljevali neko angleško vojaško taborišče. Sovražnih napadov na Nemčijo ni bilo.

NAPADI NA ANGLIJO

LONDON, 18. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo in ministrstvo za deželno varnost sta davi izdala komunike, po katerem je bilo tekom noči nekaj posameznih letalskih napadov ob jugovzhodni in jugozahodni obali ter nad Walesom. Vreženih je bilo nekaj bomb. Nekaj hiš je bilo porušenih ter nekaj oseb ranjenih.

ANGLEŠKI NAPAD NA PREKOP

LONDON, 18. julija. Reuter. Letalsko ministrstvo je sinoči objavilo, da so letala RAF razrušila in onesposobila za plovbo prekop Dortmund-Ems, ki se ga je nemški promet posluževal zlasti potem, ko je bilo železniško omrežje preobremenjeno z vojaškimi transporti, oziroma poškodovano po zračnih napadih. Priprave za to nalogo je vršilo angleško letalstvo že več časa sistematično. Najprej so bili nad prekopom izvidniški poleti, nato so v letalskih laboratorijih izdelali modele prekopa in vršili teoretične miniaturne napade na modele, nakar se je pričelo napadanje naprav v naravi sami postopoma skozi več jasnih lunin noči. Končno so zaključni izvidniški poleti na temelju dobljenih slik podali ne-

ovrgljiv dokaz o izvršeni nalogi. Te slike so pokazale izsušeno korito prekopa, razrušena obrežja, zatvornice in na dnu korita nasedle ladje, predvsem pa popolnoma razrušeni akvadukt. V torek ponoči je letalske akcije zelo oviralo slabo vreme.

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 18. julija. Stefani. Glavni stan italijanske vojske je izdal včeraj sledeče poročilo: Neka naša podmornica je potopila na Sredozemlju neko veliko sovražno cisternsko ladjo. Pri napadu na Malto sta bili sestreljeni dve angleški letali, mi pa smo izgubili eno. Naša letala so znova z uspehom bombardirala Aleksandrijo. Vsa letala so se vrnila. V severni Afriki so naša letala bombardirala Marsa-Matruh in Sidi-Branjo ter zažgala nekaj sovražnih taborišč. Napad na trdnjavo Capuzzo s 50 tanki je bil odbit. Napad na Tobruk ni napravil nobene škode. V Vzhodni Afriki so naše čete zavzele mesto Gedam v področju Kormuka. Domačini so našo vojsko sprejeli navdušeno. V Keniji smo zavzeli angleški del Majale. Napad sovražnika na Agordat in Asmaro je povzročil le neznatno škodo. Neka naša podmornica se ni vrnila. Po naknadnih vesteh so naše čete v vzhodni Afriki zavzele še kraje Sukeji, Terkalo, Tagabo, Kokajo, Dulo in Danizo in s tem skrajšale fronto za 300 km.

ANGLEŠKE AKCIJE V AFRIKI

KAHIRA, 18. julija. Reuter. Letalski komunike komande na Srednjem vzhodu javlja, da so angleška letala bombardirala ponovno Tobruk in Asmaro, kjer sta po nesreči dve angleški letali pri strmo-glavem bombardiranju trčili in se je eno

razbilo, drugemu pa je uspelo se vrniti, dalje Dodekaneško otočje. Italijani so bombardirali Sidi-Barani in Malto, vendar z neznatnim uspehom. Angleška kamelska patrula je napadla italijanske čete v Damir-Bogu v Somaliji in jim prizadejala izgube.

NAPAD NA GIBRALTAR

ALGERICAS, 18. julija. DNB. Nad Gibraltarjem je letelo včeraj aeko tuje letalo. Protiletalske baterije so stopile v akcijo. Letalo se je oddaljilo proti francoskemu Maroku.

NAPADI NA MALTO

NEKLJE V ITALIJI, 18. julija. Posebni dopisnik agencije Stefani javlja, da italijanska letala neprestano napadajo Malto, hoteč jo tako popolnoma onesposobiti kot angleško oporišče. Ker je Malta tudi rezervoar za dobavo goriva in strelišča angleški vojni mornarici, so italijanska letala izvedla pravo zračno blokado otokov. Tako je bil neki 15.000 tonski transportni parnik napaden od letal, ko je plul k Malti. Letala so se spustila zelo nizko, nišo pa mogla utrditi, kateri državi pripada ladja, ker ni bilo nobene zastave. Posadka ladje se je blizu Pelagijskih otokov izkrcala v čolne. Najbrž je bila ladja tihotapska in je dobavljala material za Malto.

POTOPLJENA PODMORNICA

LONDON, 18. julija. Reuter. Velevalo tipa »Sunderland« je bombardiralo včeraj neko nemško podmornico. Bombe so eksplodirale pod površino. Nato je podmornica prišla na površino. »Sunderland« je izvršil nov napad, nakar je bila podmornica zadeta v polno ter se potopila. Posadko je rešil angleški rušilec.

Gavrilović pri Molotovu

LONDON, 18. julija. Reuter. Včeraj je novoimenovanega jugoslovanskega poslanika v Moskvi sprejel komisar za zunanje zadeve Molotov, kateremu je jugoslovanski poslanik izročil poverilne listine.

ODPOR KITAJCEV

ČUNGKING, 18. julija. Kitajski obalne baterije so včeraj potopile neko japonsko vojno ladjo, ki je hotela pristati in izkrcati vojaštvo. Prav tako so pregnali Japonce pri Kia-Čungiu. Japoncem pa se je izkrcanje posrečilo v zalivu Hang-čao.

LOEW PRIDE NA MADŽARSKO

LONDON, 18. julija. Reuter. Nemški general v. Loew pride prihodnje dni na Madžarsko. Njegova misija obstoja v tem, da spravi efektivno madžarske vojske v vojno stanje.

Moskva zahteva izpušitev

romunskih komunistov

LONDON, 18. jul. Reuter. Moskovska vlada je stavila romunski vladi kratkoročno zahtevo po izpustitvi in izročitvi 300 zaprtih komunistov, ki so bili aretirani ob priliki vkorakanja sovjetskih čet v Besarabijo. V Moskvi natančno vedo, da je bila večina teh aretirancev že justificirana.

MOSKVA, 18. jul. Tass. Včerajšnji moskovski tisk se bavi z nevzdržnimi razmerami, ki jim je bilo podvrženo delavstvo pod romunsko upravo. Listi ostro napadajo »romunski vladajoči razred«. V Besarabiji se delavstvo organizira v nove organizacije, kmetom pa se razdeljuje veleposestva.

NAPORI AVSTRALSKE VOJNE PRODUKCIJE

SIDNEY, 18. jul. Reuter. Avstralski vojni minister je izjavil da je bilo zadnje tedne povečano število vojaštva za 120.000 na 250.000 mož. Neugodne vesti iz Evrope so vzpodpodle Avstralijo, da je sklenila v najkrajšem času kriti s svojo industrijsko proizvodnjo več kakor 30% vojnih potreb Anglije. Že danes je v vojni industriji zaposlenih 150.000 delavcev. Danes proizvaja Avstralija 8 krat več granat, 13 krat več šrapnelov in 20 krat več bomb, kakor 1914. Zelo veliko število mladeničev se javlja v letalstvo. Počevana je površina lanu, ki je važen v vojni industriji. Pravitako gojitev svinj. Zelo je omejena potrošnja bencina, ki se izvaša v Vel. Britanijo.

AKTIVNOST ANGLEŠKEGA LETALSTVA

LONDON, 18. julija. Reuter. Minister za letalstvo, sir Archibald Sinclair, je sinoči omenjal aktivnost angleškega letalstva. Ta aktivnost narašča in še bo naraščala po skrbno zasnovanih načrtih.

ZOPET PREDLOG ZA ZASEGO KOLONIJ

NEW YORK, 18. julija. DNB. Republikanski poslanec Hamilton Fys je zahteval, da USA zasedejo vse angleške in francoske posesti na zahodni hemisferi kot garancijo za dana posojila.

OBOROŽEVANJE EGIPSTKE VOJSKE

KAHIRA, 18. julija. Reuter. Sinoči je egiptski vojni minister izjavil, da se bodo efektivne egiptске vojske v doglednem času znatno okrepile. Pravtako tudi vojna oprema egiptске vojske. Poleg posojenega angleškega vojnega materiala bo Anglija Egiptu dobavila še novo vojno opremo.

ODSTOP V ESTONSKI

TALLIN, 18. jul. DNB. Predsednik estonske narodne banke je podal ostavko na svoje mesto.

Borza. Curih, 18. julija. Devize: London 16.60, Newyork 4.40, Milan 22.30, Berlin 176.25.

Prvi ministri Konojeve vlade

TOKIO, 18. julija. Reuter. Cesar je poveril sestavo nove vlade princu Konoju, ki je že imenoval tri osebe treh najvažnejših ministrstev: Za zunanjega ministra je imenoval Matouka, ki je bil od 1937. kabinetni svetnik, 1932., o priliki mandžurskega incidenta, pa je vodil japonsko delegacijo v Ženevi, ki je nato Zvezo narodov tudi zapustila. Mornariški minister je admiral Jošida, ki je torej obdržal portfelj, vojni minister pa je general Eikito Tojo. S sodelovanjem teh treh ministrov bo princ Konoje izdelal program bodoče zunanje politike Japonske.

TOKIO, 18. julija. DNB. Mandatar krone, knez Konoje, je izjavil novinarjem, da se mu ne mudi s sestavo vlade, ki bo imela velike naloge. Zato je treba izbrati odlične osebnosti, ki bodo imele sposobnosti, izvesti velike načrte.

TOKIO, 18. julija. DNB. Princ Konoje je imel konference z nekaterimi uglednimi osebnostmi, ki prihajajo v poštev za člane nove vlade. Jutri bo došel v Tokio general Tojo, ki je kandidat za vojnega ministra. Pričakujejo tudi Hosimo, ki je zdaj v Hsingkingu in ki bo prevzel eno najvažnejših poslaništev Japonske.

Francija ostane sovražnik

MILAN, 18. julija. DNB. »Il Popolo d'Italia« piše o sedanjih Franciji in pravi, da se skuša prilagoditi potrebam nove dobe, toda Nemčija in Italija spremljata hladno in zadržano to, kar se sedaj dogaja v četrti francoski republiki. Berlin in Rim spoštujeta starost sivolasega maršala Pétaina in sta to pokazala tudi s premirjem, več pa ne moreta storiti. Francija ostane še dalje premagan so-

vražnik. Ako se ji posreči preboleti krizo, bo morda našla pot v novi evropski red. Kar se tiče glasov o revolucionarnih spremembah, zvene neresno, kajti nacionalne revolucije izgledajo drugače, kakor sedanja francoska prizadevanja. Sedanja ustava je samo reakcija na ono, kar je povzročilo zlom. Ne sme se pozabiti, da nastaja četrti republika iz parlamenta tretje.

Sovjetski tisk o Španiji

MOSKVA, 18. julija. Tass. Včerajšnja moskovska »Pravda« objavlja uvodnik pod naslovom: »Ali je politika današnje Španije samostojna?« Članek zanika, da bi bila Španija tako močna, da bi še mogla voditi samostojno zunanjo politiko. Gospodarstvo v Španiji, piše list, nazaduje, produkcija pada, vlada pomanjkaje živeža. Na dan prejme vsaka oseba le po 25 g kruha. V maju pa v Madridu kruha sploh ni bilo dobiti. Število brez-

poselnih je preseglo milijon ljudi. Falanga vodi reakcionarno notranjo politiko. Nezadovoljstvo med kmeti, delavci in intelektualci narašča. Falanga, ki jo vodi Franco, se v zunanji politiki opira na Italijo, velemeščanstvo in rojalisti pa so Angliji prijazni. Triletna državljanska vojna je Španijo izčrpala. Zato je predmet rivalitete imperialističnih velesil, meni list.

KRST GRŠKEGA PRINCA

ATENE, 18. julija. DNB. V soboto bo krščen sin prestolonaslednika Pavla. Prejel bo ime svojega deda Konstantina.

ANGLEŠKO POSOJILO

LONDON, 18. jul. Reuter. Vojno 2 in pol procentno posojilo, ki je bilo razpisano 25. junija, je doseglo 110 milijonov funtov.

Cripps pri Stalinu

LONDON, 18. jul. Reuter. Diplomatski korespondent agencije Reuter javlja iz Moskve, da je bil angleški veleposlanik sir Stafford Cripps včeraj sprejet v Kremli od Stalina, s katerim je imel prijateljski razgovor o vprašanjih, ki se tičejo obeh držav in vprašanja splošne mednarodne politike.

Trije obžalovanja vredni zločini

Oče in mati ubila 15 letno hčerko - Sezonska delavka zadušila novorojenčka - Pohotnež prerezal dekletu vrat

Murska Sobota, 18. julija. V vasi Gaberje živi številna družina. Med kopico otrok je bila tudi 15letna hčerka, ki je bila zadnje dni nenavadno potrta. Slednjič sta oče in mati odkrila njeno tajno, ko sta ugotovila, da je dekle v blagoslovljenem stanju. To ju je tako razjezilo, da sta navalila nanjo ter jo pretepla do nezvesti. Ker je dekle še kazalo znake življenja, je mati pograbila sekiro ter jela z njo obdelavati hčerko, dokler ni izdihnila. Zločin je bil takoj odkrit. Oblasti so starša aretirale ter ju odvedle v Mursko Soboto. V zapre okrožnega sodišča. Doma pa je ostala kopica nepreskrbljenih otrok.

Obžalovanja vreden je tudi drug slučaj, ki se je primeril v Prekmurju. V Črenšovce se je pred nedavnimi vrnila iz Francije sezonska delavka H. v blagoslovljenem stanju. Ker se je bala govorice in sramote, je svoj položaj prikrivala, dokler je mogla. Otroka je porodila na polju v pšenici ter ga tam tudi pustila, ko mu je vzela življenje. Nastopila pa so posledice ter je morala k zdravniku, ki je seveda ugotovil dejanski

stan, dasi je dekle vse tajilo. O zadevi so bile obveščene oblasti, ki so uvedle preiskavo ter slednjič tudi našle sredi žitnega polja razpadajoče otroško trupelce.

Celje, 18. julija.

O zločinu, ki kaže na skrajno moralno propalost, nam poročajo tudi iz Celja. Nekaj 26letni poročeni Franc V. je storil v gozdu v Zabukovci pri Grižah grozno zločin nad 18letno posestniško hčerjo. Počakal jo je v gozdu ter ji hotel storiti silo. Dekle se je obupno borilo ter odbijalo nasilneža. Ta je slednjič potegnil nož ter dekletu prerezal vrat in roko, jo podrl na tla ter zadostil pohoti. Nato je strahopetno zbežal. Obupne krike dekleta so slišali sosedi, ki so pritekli v gozd ter odnesli krvavečo dekle na dom, kjer leži v težkem stanju. Brezvestni in umazani nasilnež je na kraju dejanja ostil listek z grozljivo vsebino, češ naj ga nikar ne zasledujejo ter izdajo, ker bo sicer posegel po še strašnejših sredstvih. Oblasti pa mrzlično zasledujejo zločinskega nasilneža, ki zasluži najstrožjo kazen.

Novice

Narodna obrambna turneja ptujskih lutkarjev

V nedeljo so vneti ptujski lutkarji zaključili prvo uspešno turnejo, s katero so v glavnem obšli Slov. gor. S tem so preizkusili vrednost svojega zložljivega odra, ki so si ga sami zamislili, izdelovali in izpolnjevali med šolskim letom. Izkazalo se je, da more njihov potujoči oder služiti v polni meri svojemu namenu. Lutkarji so ga zmogli prevažati s kolesi in dal se je postaviti kjer koli v poslopju ali na prostem.

Za prevažanje odra so izumili voziček na dveh gumijastih kolesih, ki sta slični kolesima lažjega motornega kolesa. Na ta kolesa je nastavljen kvadratni železni okvir. V ta okvir zložijo kakor v škatlo vse dele potujočega odra in še celo osebno opremo. Naložen voziček tehtal okrog 200 kg. Lutkovni voziček ima še poseben podaljšek (oje) s posebnimi vilicami, ki se pripnejo na zadnjo os bicikla. Pred-

važanje jih je opozorilo še na nekatere pomanjkljivosti vozička: da mora imeti gibljivi člen oje vozička in da mora voz ležati na peresih. Sprva je kolesarja z vozičkom zanašalo in se mu je pripetilo več nerodnosti. Ker voz ni imel peres, je zelo trpel na slabih cestah.

Lutkarji so med potoma izpreminjali načrtano turnejo. Ponekod jim krajevni faktorji niso šli na roke, izrazujoč nezaupanje v uspeh lutkovnih iger. Vztrajni lutkarji so se potrudili, da so jih v več krajih pregovorili. V mnogih krajih pa so jih sprejeli tudi z veseljem. A zadovoljive uspehe so želi povsod, tudi tam, kjer so prišli nenajavljeni. K predstavam je prihajalo do 100 ljudi, ponekod pa tudi do 200. Čeprav so bili podeželanji izmučeni po celodnevem trdem delu, so se radi zbirali ob večerih okrog zgovornih lutkarjev, ki so jim s spretnostjo vpriporili dve igrici: »Razbojnik Moroz« in

»Dobrota Sirota«. Zaželeli so si še več podobnih gostovanj.

Ptujski lutkarji so gostovali v teh krajih: Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Marijeta ob Pesnici, Pesnica, Sladki vrh, Gornja Radgona, Sv. Benedikt, Sv. Lenart, Sv. Trojica in Sv. Urban.

Uspehi prve turneje so ptujske lutkarje vzpodbudili k nadaljnjim podvigom, da bodo gostovali po Dravskem polju, ob nedeljah v ptujski okolici in narodno-obravnem taboru pri Sv. Ani v Slov. goricih.

S svojo turnejo so ptujski lutkarji znova pokazali na živo potrebo, da gledališča gostujejo po podeželju.

Na koncu še naj omenimo imena lutkarjev iz turneje: Sevnik Srdan, stud. medic., Šober Milenko, dijak, Kostanjevec Zdenko, dijak in Majcen Neva, dijakinja.

Elektrifikacija Medmurja

Zelo aktualno je vprašanje elektrifikacije našega Medmurja, posebno pa Strigove, največjega kraja te pokrajine. Ze takoj po priključitvi Strigove k dravski banovini se je sprožilo vprašanje elektrifikacije, s čimer bi kraj mnogo pridobil. Tu obstojata dve možnosti napeljave električnega voda. In sicer iz Čakovca preko sv. Martina, druga pa preko Stročje vasi iz Ljutomer. Druga proga bi bila precej krajša. Lani so se že mudili na ferenu zastopniki elektrarne Fale, ki so

napravili že traso in ljudje so mislili, da bosta načrt in želja prav kmalu uresničena. Trdili so celo, da bodo Strigovčani letos že svetili z električnim tokom.

Zadeva pa je sedaj prišla na mrtvo točko in se ne gane z mesta. Najbrž je tu krivo dejstvo negotovosti, kam bo pripadla Strigova pri novi ureditvi države, ali bo ostala v dravski banovini, ali pa bo priključena k banovini Hrvaški. Zato pa nobena stran neče pričeti z gradnjo električnega voda in riskirati sredstva.

Celje

VADITELJSKI TEČAJ ZA ČLANICE IN NARAŠČAJNICE

V soboto 20. julija poteče rok za prijave v splošni prednjaški tečaj za članice in naraščajnice od 16. leta naprej, ki se bo pričel 6. avgusta v Soteski pri Mozirju. Sestre bodo taborile in uživale tri tedne prirodne lepote v divnem kotičku Savinjske doline. Okrepile se bodo telesno in obogatile duševno. Vrnile se bodo zadovoljne k svojim edincem, da so spojile razvedrilo s koristnim. Zato sestre, ne oklevajte in se takoj prijavite pri svojih edincih, da vam kasneje ne bo žal. Ravno tako pričakujemo tudi od bratskih edinic, da bodo sestram, ki bi želele v tečaj, omogočile udeležbo. Zdravo!

POŠTNI AVTOBUS V SAVINJI

Poštna direkcija iz Ljubljane je po svojem odposlancu preiskala nezgodo, ki

Koristna knjiga

Znani kmetijski strokovnjak inž. Teržan je napisal priročnik o gnojenju. To je lična brošura, v kateri so zbrana njegova predavanja. Prva izdaja je izšla pred leti v 20 tisočih izvodih. Druga izdaja je izpopolnjena in prirejena današnjim aktualnim kmetijsko-tehničnim in agrarno-političnim vprašanjem.

Naslovna stran pove smer, ki jo inž. Teržan zastopa v svojih gospodarskih razpravah. Intenzivnost našega kmetijstva mora odgovarjati prirodi naših gospodarskih, trgovskih, agrarno-tehničnih, rajonskih, podnebnih in talnih razmer. Mehanizacija kmetijstva se ne pomeni vedno intenzivnost kmetijstva. To dokazuje stanje kmetijstva v Združenih Ameriških Državah, v Argentini, v Rusiji itd. V teh državah je kmetijstvo do skrajnosti mehanizirano. Tu se obdeluje s traktorji, kombajni in drugimi stroji. In vendar znašajo povprečni pridelki v Ameriki samo 8-9 q po ha pšenice! V evropskih državah pa, kjer se ne uporabljajo kombajni in traktorji, je pridelok mnogo večji, 13-27 q pšenice po ha. Na japonskem pridelajo celo na slabi zemlji 20 q rži in 50 q riža po ha, v Ameriki pa samo 8,5 q po ha. Vprašanje je samo višina pridelovalnih stroškov. Ti stroški so mnogo manjši pri mehaniziranem kmetijstvu. V deželah pa, kjer primanjkuje obdelovalne zemlje in vlada preobilnost, pa je intenzivnost kmetijstva nujna, četudi so pridelovalni stroški večji. Intenzivnost kmetijstva ni v strojih, temveč v mišicah kmečko-delavskih rok, ki obdelujejo zemljo z motiko in lopato. To velja predvsem za naše goričke kraje Slovenije.

Pri citanju Teržanove knjige pridemo na zanimivosti v kmetijsko-tehničnem oziru in glede najnovejših dognanj o prehrani rastlin. Zanimivi so tudi razni statistični podatki in agrarno-politični zaključki, ki sledijo iz analize naše kmetijske in gospodarske bilance. Knjigo vsakomur priporočamo. Dobi se pri piscu samem v Rušah.

se je dogodila poštnemu avtobusu pri Lurah. Iz zapisnika preiskave je ugotovljeno, da gre zgolj za nesrečen slučaj, ki se je zgodil po naključju na tistem kraju zelo ozke ceste. Avto je baje zelo previdno vozil, ni med vožnjo zadeval v obcestne mostičke, ranien pa je bil samo eden potnik in tudi avtobus ni bil poškodovan. Trditev, da je bil sofer vinjen, vzdržuje samo ena priča. Naprošeni smo za to objavo, pripominjamo pa, da smo bili mi, kakor tudi drugi listi o nesreči informirani tako, kakor smo poročali, po enem izmed potnikov, ki se je z dotičnim avtobusom vozil.

c Za poučni izlet okoli Pohorja v nedeljo, 21. t. m., z ogledom Hude luknje, Slovenjgradca, Dravograda, Mariborskega otoka, Maribora in nove ceste na Pohorje, se je prijavilo do jutri v drogeriji »Sanitas« v Celju.

c Nabava obleke in opreme za policijske stražnike-pripravnike. Za gori omenjene bo mestno poglavarstvo nabavilo: po 5 komadov zimskih plaščev, dežnih plaščev, zimskih bluz, zimskih kap, zimskih hlač, jahalnih hlač, 5 parov zimskih čevljev, po 5 parov usnjenih gamaš, 5 parov zimskih rokavic, po 5 komadov letnih bluz, 5 parov letnih čevljev, po 5 parov letnih rokavic, po 5 komadov velikih pletenic, malih pletenic, po 5 piščalk, po 10 ovrtnikov, po 5 komadov samokresov, torbic za municijo, opasačev z gumijevkami in noži. Ponudbe je vložiti pri mestnem poglavarstvu do 20. julija.

c Utovoril je v Dravi 28 letni delavec v Westonovi tovarni Josip Melhar iz Ostrožnega pri Celju. Bil je v mariborski okolici na orožnih vajah. Trupla še niso našli.

c Cesto bodo gradili iz Bukovja v Črešnjice. Za gradnjo je odobrenih 100.000 dinarjev.

c Na Frankolovem je občina kupila zemljišče, kjer bo odprla nov kamnolom, ki bo dal delavcem nekaj zaslužka.

c Pri padcu si je zlomila desno nogo 60 letna posestnica Rozalija Kokalj iz Konjice. Ta nesreča se ji je letos primerila že drugič.

c Otrok se je poparil z vrelo vodo. 2 letni sinček dmnarja Rafael Skrabl iz Rogatca se je poparil z vrelo vodo po obrazu in vsem telesu. Težko poškodovanega otroka so oddali v celjsko bolnišnico.

c Nesreča pri kopanju. 26 letni posestnik sin Alojz Trahnik iz Nove cerkve je skočil pri kopanju v potok Dobrnič. Priletel je na skalo in se težko poškodoval po glavi in tilniku. Zdravi se v celjski bolnišnici.

c K ropu na Starem gradu, o katerem smo včeraj poročali, se nam javlja, da sta v gozdičku našla dva fanta usnjeno torbico, ki jo je ropar iztrgal Tereziji Čadeževi. V torbici je bilo 20 din in železniška legitimacija. Našli so v gozdu tudi slamniki, ki ga je ropar vzel Čadeževi. Policija je roparju že na sledi. — Iz tujsko-prometnih ozirnov bi bilo želeli, da bi Stari grad dobil telefonsko zvezo z mestom. Enaki slučaj so sicer zelo redki, če bi bila pri roki telefonska zveza, bi bil storilec gotovo še tisti dan v roki pravice.

c Kolesarski tat Leopold K., ki so ga prijeli v okolici Soštanja, ni star 14 ampak 19 let. Oddan je bil sodišču.

c Pri zadnji policijski raciji so prijeli več postopačev, delomrznežev in vlačug. Nekatere so oddali sodišču, druge so oddali v domovinske občine, vlačuge pa po večini v bolnišnico.

Ljubljana

a Mestni finančni oddelk z blagajno, računovodstvom in izvršilnim oddelkom prihodnji ponedeljek, 22. t. m., zaradi snajenja prostorov ne bo posloval za stranke.

a Dan hude ure je bil tork, ki je zlasti prizadel Savinjsko dolino, kakor beremo v včerajšnjem »Večerniku«. Tudi nad Ljubljano je popoldne prihrumela nevihta, ki tu sicer ni napravila nobene škode; hujše je bilo v ljubljanski okolici. V Skofljici je treščilo v neko stanovanjsko hišo v bližini kolodvora, ki je začela goreti. Gasilcem se je posrečilo požar omejiti, vendar je okoli 60.000 din škode. Strela je oplazila tudi neko žensko, ki so jo morali prepeljati v ljubljansko bolnišnico. Nad Horjulom in okolico je tudi divjala huda nevihta in je tam treščilo v neki kozolec, ki je pogorel. Toče ni bilo nikjer.

o Poročila sta se v ponedeljek v sobški evangelijski cerkvi gđc. Gizela Kranjčič, zasebna uradnica in evangeličanski kaplan g. Aladar Darvaš.

o Avtomobilska nesreča se je pripetila na cesti med Beltinci in Odranci. Poškodovan se je tovorni avtomobil, ki je vozil premog. Pri tem je trpel tudi brzojavni vod. Avto je namreč s tako silo zavozil v brzojavni drog, da ga je prelomil na dvoje.

o Tatvine krompirja. Vedno bolj se kmetje iz okolice Sv. Trojice v Slov. gor. pritožujejo, da jim hodijo neznani talovi v temnih nočeh odkopavati še nedozoreli krompir, ki ga bo itak manj kakor lansko leto.

o Kmetje na Dravskem polju so začeli z izkopavanjem novega krompirja. Pridelke bo še dokaj dober.

Nemški meteorološki balon na Pragerskem

Posestnica Marija Pristovnikova s Pragerskega je na poti Pragersko—Sp. Polskava blizu šole na travniku našla majhen balon iz pisane gumirane svile. Na balonu je bil nek aparat in listek, v katerem so bili podatki. Orožniki, katerim je prinesla Pristovnikova balon, so ugotovili, da je to meteorološki registrirni balon, ki so ga spustili v zrak na me-

Zdravje

je naše največje bogastvo.

Z bolnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

Chlorodont
zobna pasta

VELIKO NEURJE NAD SLOVENSKO BISTRICO

Včeraj okrog 16. popokne se je nebo nad Bistrico in okolico močno zatemnilo. Med bliskom in gromom je padala toča skoraj četrte ure. Divjal je tudi močan veter, ki je napravil ogromno škodo lepo zoreči pšenici. Otresel je tudi jabolka, tako da bodo kmetje pod Pohorjem imeli letos zelo slabo žetev in sadno letino.

HUDA URA NAD TRBOVLJAMI

Ob priliki zadnje vremenske katastrofe, o kateri smo včeraj poročali, huda ura tudi Trbovljam ni prizanesla. Med strahovitim bliskanjem in grmenjem se je nad Planino utrgal oblak in lilo je kakor iz škafa. V kratkem je bila vsa trboveljska kotlina pod vodo, tako da so morali ljudje iz nekaterih hiš celo bežati, če so si hoteli rešiti življenje. Razdejanje, ki ga je napravila voda in silovit orkan, je grozno; kaj podobnega Trbovelščani še niso doživeli. Na več krajih je udarila strela in napravila mnogo škode. Mnogi nasadi in vrtovi so poškodovani, več stavb je porušeni ali poškodovani. Površni ocenjevalci so cenili škodo v trboveljski kotlini na več milijonov dinarjev.

NESREČA DVEH KOLESARJEV

Kraiger Lojze iz Prevalj in Trbovšek Stefan iz Guštanja sta se s kolesi vračala iz Kamniških planin. Na potu med Mozirjem in Soštanjem je hud klanec z ostrimi ovinki. Pri prvemu ovinku je padel Kraiger s kolesa, obležal je v nezvesti in dobil močne poškodbe na roki, nogi in glavi. K sreči je prišel na kraj nesreče g. dr. Medić iz Soštanja in mu nudil prvo pomoč. Na istem klanecu je Trbovšek v veliki brzini odpovedala zavora in se je pri tretjem ovinku zvrnil v obcestni jarek, padel je nesrečno na kolo, si nalomil rebro ter dobil poškodbo na trebuhu.

IZLET PRAGERSKIH SKAVTOV NA POHORJE

Skavtska edinica na Pragerskem je imela v nedeljo kratek izlet na Pohorje. Vodil jih je četovodja edinice hr. Miroslav Kac. Izleta se je udeležilo veliko število mlajših in starejših pripadnikov, ki že sedaj težko čakajo, kdaj jih vodnik zopet popelje na planine zelenega Pohorja.

Seja ptujskega mestnega sveta

V torek je bila seja ptujskega mestnega sveta, na kateri so bili sprejeti ti sklepi: Za dopolnilne volitve svetnikov kmetijske zbornice so predlagali za mesto Ptuj volivca Kuhara Štefana, posestnika v Budini in Museka Ignaca, posestnika na Sp. Bregu. Po odredbi banovine so ustanovili poseben ptujski sklad za kritje izdatkov za obrambo pred letalskimi napadi. Mestna uprava ga bo vodila posebej. Ako bi se sklad uknil, pripada imovina mestni občini. Protituberkulozni ligi bo mestna občina odstopila od Adelsbergerjevega posestva stavbišče s primernim prostorom za vrt v velikosti 2500 m², na katerem si bo liga postavila lasten protituberkulozni dispanzer. Delno so odobrili ptujskim avtoizvoščkom, da se ravna po tarifi avtoizvoščkov v Mariboru. Tvrđki Stross Ferdo so odobrili za zgraditev barvarne zamenjavo posestev v tem smislu, da mestna občina od-

stopi od zemljišča za sejmiščem površino 2500 m² s tem, da prepusti Stross Ferdo svoje zemljišče na Sp. Bregu v obsegu 4833 m² s pogojem, da postavi Stross na odstopljenem zemljišču najkasneje v roku 1 leta barvarno vsaj v surovem stanju.

Tokrat je mestni svet razpravljal v tajni seji o odpovedih in odpustitvah mestnih uslužbencev. Mnogi mestni uslužbenci so bili radi tega v nemalih skrbih, javnost pa je zatrdno pričakovala, da ne bo odpustitev, ker ni bilo za nikogar utemeljenih vzrokov.

Koščljiva zadeva, ki so jo sprožila nova določila o mestnih uslužbencih, se je v Ptuj čudno vlekla že mesece. Sedaj je končno razčiščena po precejšnjih težavah, tako da ne bodo nikogar odpustili. Pač pa bodo mestni aparat nekoliko popeljali.

Maribor

Obrtniški in vajeniški dom bodo gradili

Prva uprava zadruga »Obrtniški in vajeniški dom« v Mariboru

Sinoči je bil v prostorih Slovenskega obrtnega društva v Vetrinjski ulici drugi del ustanovnega občnega zbora zadruga »Obrtniški in vajeniški dom« v Mariboru, ki ga je vodil zaslužni predsednik Slovenskega obrtnega društva zbornični svetnik g. Sojč. Zanimanje za občni zbor je bilo veliko, kar dokazuje, kako potreben je mariborskim in obmejnim obrtnikom ter njihovem naraščaju lasten dom. Ker so naši obrtniki uvideli, da bo mogoče uresničiti načrt samo potom zadruga, so se za to odločili. Zamisel je bila posrečena, ker je bil odziv s

strani obrtništva velik, javnost pa je akcijo tudi odobraval in jo bo podprla.

Nova zadruga pravila so že sprejeta, sinoči pa je bila izvoljena prva uprava nove zadruga. Predsednik je g. Ivan Sojč, podpredsednik g. Simon Forstnerič, odborniki pa gg. Betka Lešnikova, Ivan Jemec, Franjo Reicher, Miho Vahtar in Anton Robinšak; namestnika sta gg. Peter Semko in Ivan Raušl. Predsednik nadzornega odbora je g. Emanuel Illich, člana pa Anton Besak in Josip Šabeder; namestnika gg. Josip Vido-

vič in Franjo Kumerč.

Imena prve uprave kažejo, da so k sodelovanju pritegnjena vsa obrtna združenja in tudi okoliški obrtniki po svojem predsedniku g. Šabedru. Stvarna debata o smernicah bodočega dela je pokazala, da se bodo naši obrtniki resno oprijeli dela za skorajšnjo zgraditev Obrtnega in vajeniškega doma v Mariboru. Seveda načrta ne bo mogoče uresničiti brez pomoči javnosti, banovine in države, svoj delež pa bodo prav gotovo prispevali tudi mariborska mestna občina, tukajšnja industrija in denarni zavodi.

Mariborski akademiki

gredo na Kobansko

Že v sobotnem članku »Večernik« smo mariborski akademiki opozorili našo javnost, da priredimo pod okriljem prirediteljev »Kobanskega tedna« tabor na Ojstrici nad Dravogradom.

Kakor lani, ko smo šli med borne rudarje na Leše pri Prevaljah, tako gremo tudi letos med naše najrevnejše.

To so kobanski bajtarji, katerih gospodarsko in socialno stanje je brez dvoma izredno težko, to so zaostali slovenski kraji, ki so najbolj pozabljeni in zanemarjeni od naših kulturnih centrov.

Dolžnost inteligence, ki mora biti tesno povezana z našim kmečkim in delovnim ljudstvom je, da pomaga narodu na tistih področjih, kjer si samo zaradi svojega socialnega položaja ne more. Vemo, da so naši kmetje na kulturnem, socialnem in prosvetnem področju z ozirom na njihovo celodnevno delo zelo zaostali in se zavedamo, da je naloga nas, ki se izpopolnjujemo na univerzah v vseh strokah, pomagati našemu narodu, da je naša dolžnost odpreti mu širša obzorja in mu pokazati novo pot naprednega kmeta naše dobe.

Mariborski akademiki se zavedamo svojih dolžnosti, ki jih imamo do svojega naroda in se ne bojimo dela, ki je po-

trebno, da nam tabor v vsakem pogledu kakor materialno in kar je najbolj važno moralno uspe.

Pozor!

Industrijalce, trgovce, obrtnike in pridojitelje opozarjamo na našo

posebno številko

ki bo izšla do sedaj v največji nakladi 3. avgusta 1940.

Ker nam pa primanjkuje materialnih sredstev in ker vemo, da je mariborska javnost vedno pripravljena podpreti narodno in kulturno delo, se s tem člankom obračamo na vso javnost, da se bo tudi tokrat odzvala nabiralni akciji in jo z vsemi svojimi sredstvi podprla, kajti v nasprotnem primeru bi bilo naše kulturno delo med Kobanci onemogočeno! L. S.

Seja mariborskega mestnega sveta

Sinoči je bila v mestni posvetovalnici VI. redna seja mariborskega mestnega sveta. Ker je župan na dopustu, je sejo vodil podžupan g. Žebot. Po pozdravu navzočnega okrajnega načelnika g. dr. Šiške, je podžupan Žebot sporočil občinskemu svetu, da je bil dr. Korošec imenovan za prosvetnega ministra. Ker je novi minister častni občan Maribora, je mestni svet odposlal s sinočnje seje brzojavne čestitke k imenovanju. Nato je bila trinitutna seja, na kateri so razpravljali o novem volivcu za mestno občino v Kmetijsko zbornico ter o podpori za počitniško kolonijo v Domu kraljice

Marije na Pohorju. Za delegata mestne občine mariborske v Kmetijsko zbornico je bil izvoljen edini kmetovalec našega mestnega sveta posestnik g. Ivan Velker iz Gajeve ulice 7, ki ima posestvo pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Nato je mestni svet odobril podporo za omenjeno počitniško kolonijo v znesku 60.000 din pod pogojem, da bo banovina ta znesek vrnila. S tem je bil dnevni red izrpan in letošnja najkrajša seja mestnega sveta zaključena.

m Nočna lekarniška služba: od 13. do vključno 19. t.m. lekarna pri sv. Anehu, Glavni trg 20, tel. 20-05; Magdalenska lekarna, Kralja Petra trg 3, tel. 22-70.

m Poročili so se absolvent prava Emil Stanke iz Celja in diplomirana učiteljica Milena Kocuvanova iz Maribora; poštni uradnik Viktor Krepek in hči nadučiteljica Zora Kerhlanek; železniški ključavničar Anton Grošl in Stefanija Babšek; tkalski mojster Feliks Stelcl in Elizabeta Vrtačič; Konrad Hartman in Ljudmila Strabeg.

m Bivši policijski poveljnik upokojen. Upokojen je Fran Finžgar, poveljnik policijske straže pri predstojništvu mestne policije v Mariboru.

m Od doma je pobegnil. Ivan Lorbek iz Nove vasi je prijavil orožnikom v Studencih, da je že pred dnevi neznanom kam odšel njegov 16 letni sin Henrik. Ker je imenovan slabotne postave, se oče boji, da se mu je zgodila kakšna nesreča.

m Stavbena zadruga »Naš dom«, ki ima lastno opekarno v Požegi pri Račah, je pričela te dni dobavljati prvo opeko, kar je gotovo razveseljiv uspeh nove zadruga naših stanovanjskih najemnikov. Seveda je opeka mnogo cenejša kakor druga.

m Kolonija PRK se bo vrnila s letovanja v Kaštel Lukšiču v torek, 23. t.m., z osebnim vlakom ob 17.14. Starši kolonistov naj pridejo po svoje sinčke na glavni kolodvor.

m Jadranska straža pošlje v soboto dne 20. t.m. prvo kolonijo otrok na morje v Bakar. Odhod ob 17.55. Zbirališče na gl. kolodvoru od 17. dalje.

To in ono s Kalvarije

Počasi stopam navkreber. Prijeten vetrni mi pihlja v obraz, drevesa se majoje sem ter tja, skozi listje pa prodirajo sončni žarki. Pri prvi postaji se oddahnem. Ob stopnicah kapelice sedi sključen berač slepec in drži prazen klobuk. Nad njim pa visi tablica s puščico: vinotoč. Zasmil se mi je revež. Tukaj bo lahko sede do sodnega dne, pa ne bo ničesar dobil. Dandanes pa ljudje raje gledajo na take poti, ki vodijo k raznim vinotočom, da si tam izpraznijo žep. Stavim, da bi postal berač v eni nedelji bogat, če bi pred njim zagradili pot in bi vsakdo smel stopiti naprej šele, ko plača slepcu dinar!

Ptički se veselo oglašajo. Pri drugi postaji. Na kapeli so načečkani znaki političnih organizacij, kakor da bi vsi ti v tej kapelici zborovali, potem pa razni monogrami. Čas je že, da to z zidov odstranijo, saj ne spada sem. Kalvarija bo di sprehajališče in ne atelje neznanih slikarjev! Tako nadaljujem pot. Od postaje do postaje. Malo pred vrhom je klop. Od tod je prekrasen razgled. Kamor mi sega oko, zeleno, zeleno. Grmado belih hiš in rdečih streh obrobijo gozdiki, tam se vije s tovarniškega dimnika siv dim, čisto na levi se pa svetlika srebrna Drava. Na beli črti, ki se vije med travniki, drvi avto. Ker cesta ni poškopljena, se dviga za njim gora prahu in pokrije drevesa, pešce in vozilo... Obrnem se. Med drevesi je postavljen iz nestesanih kamnov majhen spomenik s ploščo, ki je popolnoma zabrisana. Neki tujec se trudi pred njo, da bi kaj razbral. Zaman! Dobro bi torej bilo, da se plošča in črke na njej obnove!

Na vrhu sem. Pod mano je vinograd in kakor kaže, ne bo slabo. Naslonim se na ograjo. Kakor mravlje lezejo ljudje na drugi strani gor. Včasih je tudi zelo neprijetno pri tej cerkvi, zlasti v nedeljo, ko pridejo pijanci in razgrajajo. Ne bi škodilo, če bi postavili tu zgoraj tablico: Pijancem dostop prepovedan! — kv.

KAJ JE S PARKI PRI SV. TROJICI

Zadnje čase opažamo, da splošno zanemarjajo olepšavo parkov, ki so tako rekoč ponos celega trga. Trava bohotno raste čez cvetice in jih skriva v zelenju. Olepševalno grmovje se spenja povsod, namesto da bi bilo pristrženo do žične ograje. Preko stezic ob parkih in lipah se plazijo slaki in druga plevel, ki zaraščajo drobni beli pesek. Ali se ne bi OD pozanimalo za te očitne nedostatke oziroma priskrbelo potrebnih fizičnih moči, da bi spravili in uredili parke zopet tako, kakor so bili? Bojan dre—.

o Iz Pragerskega v Slovensko Bistrico je premeščen kontrolor g. Ivan Polanec. Zasedel je mesto postajenačelnika.

o Občinska tehnilna na Pragerskem je po dolgem času dograjena.

m Združenje za ekon. reje drobnjadi »Ekord« v Mariboru sporoča članom in interesentom, da bo širša seja v petek, 19. t.m., ob 20. v zeleni sobi hotela »Mariborski dvor«. Polnoštevilna udeležba članstva potrebna. Ker silijo razmere k pospešenemu delu, je odbor združenja sklenil, stopiti v najožje stike s člani, da se poslovanje združenja kar najbolj poživijo in res koristno usmeri.

m Žrtev napada je postal 59 letni kmečki dninar Rudolf Herič iz Ruš. Ponoči ga je v Bistrici pri Limbušu neki moški napadel in mu s polenom poškodoval glavo. Napadenca so spravili v tukajšnjo bolnišnico.

Kino

* Grajski kino. Samo do četrta »Sumljive žene«. Prekrasna ljubavna drama. — Od petka dalje »Bel ami«.

* Kino Union. Do vključno petka »Upornik Mafadi«, senzacionalni orientalski pustolovski film z John Wayne-jem v glavni vlogi.

* Kino Esplanade. Najlepsi francoski film prekrasne vsebine »Povratek ob zori«. Poleg filma še posebni modni film: Moda 1941.

Pojasnilo glede avtoprevoznitva

Na vprašanje ali je oblastno dovoljena obrt prevažanja tovarov z motornimi vozili omejena, vključno temu, da je pooblastilo odn. dovoljenje izdano za nomenjeno izvrševanje naslednje: avtoprevozniki, ki se izkažejo s pooblastilom odn. dovoljenjem, izdanim pred 10. V. 1934., so upravičeni prevažati po vsej državi brez omejitev. Vendar pa morajo svoje pooblastilo, odn. dovoljenje pustiti overiti od banske uprave dravske banovine v Ljubljani, ki vstavi naslednjo klavzulo: »Kr. banska uprava dravske banovine ugotavlja, kakor je storilo že zgoraj okrajno nacelstvo (mestno poglavarstvo), da velja to pooblastilo po ministrski uredbi z dne 10. V. 1934., Služb. novine 112/290 s pristavkom, da obratovanje po tem pooblastilu ni omejeno na določene cestne proge in da velja pooblastilo za vso državo.« Jasno je, da izvrši banska uprava overitev samo na ona pooblastila, ki so bila izdana pred 10. V. 1934., torej pred izdajo cit. ministrske uredbe. Sedaj gre le še za vprašanje, ali je dovoljeno prevažati le vozovne pošiljke ali tudi kosovno blago. V banovini Hrvatski tolmačijo, da velja prevoz le za vozovne pošiljke, ne pa tudi za kosovno blago ter se delajo našim prevoznikom težkoče, kar pa je seveda v očitnem nasprotju z razsodbo upravnega sodišča v Celju z dne 12. II. 1937., A 3/37 - 5, iz katere je razvidno, da je upravno razsodišče v Celju razsodilo, da gre imetnikom pooblastil za prevoz blaga z motornimi vozili, ki so jim bila izdana pred 10. V. 1934., vključno uredbi o izdajanju dovolil za prevoz blaga z motor-

nimi vozili, še nadalje pravica do prevoza kosovnega blaga (komadne robe). Enako sodbo je izdal tudi državni svet v Beogradu dne 27. III. 1936. pod št. 8466 v slični tožbi.

Avtoprevozniki, katerim so pa bila izdana dovolila po 10. V. 1934., pa smejo prevažati le na onih progah, za katere so zaprosili, odnosno so jim bila od banske uprave dovoljena. Lastniki pooblastil, izdanih po 10. V. 1934., pa smejo izvrševati obrt avtoprevoznitva le v mejah občine, kjer imajo sedež obrti.

Sicer se je združenje v svojih predlogih in izjavah že ponovno izreklo proti sedanjemu načinu izdajanja dovolil in pooblastil in to iz razloga, ker hočeš nočeš mora biti takšen prevoznik s pooblastilom, izdanim po 10. V. 1934., obenem tudi šušmar, če hoče gospodarsko izhajati, ker mu naročila in vožnje le v mejah sedeža obrti ali pa samo po določenih progah ne dajejo življenjske možnosti in gospodarskega obstoja. Edino pravilno bi bilo, da bi se dovolila za obrt avtoprevoznitva na eni strani omejila, da bi pa ista ne vsebovala nobene omejitve. Druga možnost pa bi bila ta, da se določi za avtoprevoznike brez razlike maksimalna tarifa, ki bi naj bila enaka železniški tarifi, zaradi česar bi odpadla konkurenčna plat železnici, ki se najbolj protivi in oporeka izdajanju dovolil za cestne proge, ki bi bila železnici konkurenčna.

Ker pač imajo vsi avtoprevozniki bodisi s

starimi ali novimi dovolili enake dolžnosti, kar se tiče javnih dajatev, davka, samoupravnih doklad, državnih taks in nešteto drugih davščin, bi pač pravičnost zahtevala tudi enake pravice. Saj so ovire in težave, katerih so zadnje čase deležni avtoprevozniki že takšne, da marsikateremu grozi gospodarski propad. Omejitev prodaje tekočega goriva, naraščanje cen, zlasti nafte, povišanje plač in mezd uslužbenstvu, nabava nadomestnih delov, gum, itd., vpoklic šoferjev na orožne vaje, dajanje motornih vozil za vojaške svrhe, vse to pač globoko posega v gospodarsko moč in obstoj posameznika. Da so pri tem še zlasti občutno prizadeti manjši obrati ali prevozniki, ki imajo le po eno vozilo, ni treba posebej povdarjati.

Važno za avtoprevoznike bi še bilo to, da je na konferenci, ki se je vršila dne 27. VI. pri upravi državnih monopolov v Beogradu in katere so se udeležili predstavniki vseh obrtnih, industrijskih in skupnih zbornic v državi ter centrale industrijskih korporacij, bilo med drugim tudi predlagano, da se tovrstnim avtomobilom v splošnem, torej tako industrijskih, obrtnih, trgovskih podjetij in prevoznikov blaga z motornimi vozili, povečajo količine bencinske mešanice na okroglo 200 litrov tedensko. K temu je še pripomnil, da je načelnik oddelka za tekoča goriva skupno s šefom odseka izjavil, da bodo tovrstni avtomobili v kratkem sigurno začeli prejemati znatno večje količine bencinske mešanice kot doslej. Anton Krepek, tajnik Združenja prevoznikov obrti v Mariboru

Zanimivosti

Bahamski otoki, rezidenca Windsorskega vojvode

Zemeljski raj med Florido in Kubo v objemu toplega Zalivskega toka

Bivši angleški kralj Edvard VIII., zdaj vojvoda Windsorski, je postavljen za guvernerja Bahamskega otočja. To se razprostira od polotoka Floride vse do antilskega otoka Haiti in stvarja posebno angleško kolonijo v Ameriki. Guvernerja imenuje kralj, v pomoč mu je izvršni in zakonodajni svet, vsak po 10 članov. Narodno predstavništvo 29 članov voli prebivalstvo.

Na Bahamsko otočje je prvič stopila noga belca, ko so odkrivali Ameriko. Na otoku Guanahani se je izkrcal Krištof Kolumb na svojem prvem potovanju 12. listopada 1492. Po dolgotrajni plovbi po Oceanu je bil ta trenutek svečan za malo Kolumbovo posadko, ki je že menila, da je izgubljena. Zaradi tega je Kolumb imenoval otok San Salvador, zdaj mu pravijo Watlings. Plovršina otoka je 556 kvadratnih kilometrov.

Bahamsko otočje sestoji iz mnogih otokov, deloma obljudenih. Od 29 večjih otokov jih je 21 naseljenih. Potem je še 661 puščobnih vzpetin iz morja in nad 2300 grebenov. Vse otočje ima površino 12.000 km² ter 70.000 prebivalcev, od katerih je 70% črncev. Ti so prišli nekdanj kot sužnji iz Afrike, staroselcev že davno ni več.

Pod špansko vlado niso dobro postopali z domačini, ki so jih na kraju preselili na Antile. Španci so zapuščene otoke zapustili gusarjem. Angleški kapitan Woods Rogers je 1718 osvojil otočje za Veliko Britanijo, 1781 so pa postali Španci znova gospodarji otočja in so pregnali Angleže. Po versailleskem miru 1783, je prišlo Bahamsko otočje dokončno v last Angležev.

Največji otok je Andros, ki meri 3524 km². Glavno mesto in najvažnejša luka

je Nassau. Okrog otočja so močne morske struje, plovba je nevarna. Tu se poraja topli Zalivski tok, zato tudi na sosedni Floridi divjajo večkrat orkani. Potresi so znani le na južnih otokih arhipelaga. Drugače je podnebje zelo ugodno, mnogo premožnih Američanov biva tu. Odkar je guverner Windsorski voj-

voda, bo priliv bogatih turistov gotovo še večji. Dežuje pogosto, veliki gozdovi mahagonija in ceder bujno rasto. Cele jate morskih ptic poživljajo skalovje, znani guano se izvažajo v velikih množinah. Uspeva bombaž, riž, vse vrste južnega sadja. Sol izvažajo v USA. Morje je polno rib, želv in bisernih školjk.

Pijonirji sovjetskega letalstva

Sovjetska Rusija je uvedla letalske proge z baltskimi deželami, Nemčijo, Skandinavijo in v zadnjem času tudi z Balkanom. Pri tem uporablja velika potniška letala, ki so zelo udobna. Na sliki vidimo šefa ruskega civilnega letalstva, Molokova, ko je obiskal Berlin in izstopil na letališču v Tempelhofu.

Delfin je torpediral letalo v višini 800 m

Nenavadna letalska nesreča se je nedavno primerila v bližini Kube v Zahodni Indiji. Nad otokom je letelo neko ameriško letalo. Nenadoma je pilot opazil, da je obdan od neobičajno čiste megle. Da bi se je izognil, je letalec zavil okrog otoka, toda pri tem je zašel v močan nalliv, kar je bilo znak, da prihaja tornado. Letalo je krožilo v višini 1200 m, pilot

se je nato spustil na 800 m nad morjem. Nenadoma se je zaletel v visok stolp vode, ki ga je dvignil orkanski veter z morja. Vrh vodnega stolpa se je premical delfin, ki je prebil levo krilo letala. Iz višine 800 m je pričelo letalo naglo padati. Pilot je skočil na prosto s padalom in pristal na morju, kjer ga je kmalu rešil neki parnik, ki je plul v Havano.

Kako daleč se sliši grmenje topov

Med bitkami v severni Franciji so čuli odmev topov celo v Londonu, to se pravi v razdalji 250 km. V svetovni vojni, ko so Nemci obstreljevali Verdun, so čuli

grmenje topov celo v Tevtoburškem gozdu.

Znanost pravi, da se močna eksplozija lahko čuje neposredno 50 do 60 km

daleč. In to v krožni smeri od kraja detonacije. Okrog tega pasu je navadno prostor, kjer odmeva ni čuti. Gredo pa odmevi še dalje od tod, pod ugodnimi vremenskimi pogoji poleti 190, pozimi 110 km daleč.

Kiti in ribje olje. Iz kitovega in ribjega olja izdelujejo mli in margarin (ponarejeno presno maslo), glicerin in razstreliva. Največ ribjega olja so do sedaj pridobivale skandinavske države, zlasti Norveška. Medtem ko so prejšnje čase polovili povprečno na leto samo 3000 kitov, so jih leta 1938. polovili 54.664, iz katerih so stopili 615.000 tón olja. Tudi to jesen poidejo kitolovci spet na lov. Toda neki strokovnjak je dognal, da bo moral lov na kite, če bodo polovili toliko kitov, prenehati, ker bodo sicer iztrebljeni vsi kiti in bo svet izgubil vse koristi, ki jih ima od njih.

Človek, ki ni nikoli videl ženske, je umrl v nekem samostanu na sv. gori Atos. Bil je to 82-letni menih Dimitrij Konopasi. Mati mu je umrla takoj po rojstvu, oče je izročil dete v samostan, kjer je zrastle in živel kot menih, ne da bi se le enkrat srečal z ženskim bitjem.

Najstarejše drevo v Evropi je ogromen kostanj na podnožju Etne. Star je nad 2000 let, deblo ima v obsegu 60 m. Po njegovo krošnjo je prostora za več sto ljudi. Strela je drevo pogostokrat oklestila, vendar so veje še danes sveže.

Avtogram Hitlerja je dobil neki Slovák iz Solivarja, ki se je obrnil na kancelarja s prošnjo za podpis. Isto prošnjo je naslovil mož na Mussolinija, generala Franca in Stalina, ki pa se še niso odzvali.

Iz pohlepa po zlatu naj bi porušili vas

Pred dnevi je brezposelni delavec William Parson naletel v ameriški vasi Jakonville na zlato žilo. Kopal je na dvorišču globoko jamo, ko se mu je zasvetil nasproti svetel predmet. Izvlekel je zlato, nakar je začela vsa družina kopati dalje po dvorišču. Glas o najdbi se je naglo razširil po vasi, prihiteli so sosede in vsak je začel riti po zemlji na svojem vrtu ali dvorišču.

V isti vasi so že leta 1932. našli več zlata. Preiskali so velike komplekse zemlje, prekopali vse ulice in dvorišča ter menili, da v zemlji ni več dragocene kovine. Spravili so tedaj na dan za 700.000 dolarjev zlata. Zdaj bo gotovo pri iskanju manj sreče, ker je bila drugod že vsaka ped zemlje prekopana. Zato pa zahtevajo vaščani od oblasti dovoljenje, da smejo podreti svoje hiše, pod katerimi je morda še mnogo zakopanega zaklada...

— Tu je vaš dežnik, gospod profesor. Predvčerašnjim ste ga pozabili pri meni.

— Hvala, hvala, toda, saj sem ga včeraj v kavarni spet našel...

Sergiusz Piasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

50 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»V torek.«

»Prav. Z vami pojdem.«

»Imenitno!« je vzkliknil Lord. »Vprašal bom še Elena. Znabiti bi šel tudi on...«

Jurlin je zavil h Gintu, mi pa smo čakali na dekleta. Slednjič smo med drugimi dekleti zagledali Felo in Cilko. Prišli smo se jima ter se nekoliko sprehajali pred cerkvijo. Zavistni pogledi so nas prebadali. Cilka je mikala fante s svojo vablivo postavo, Fela s svojo lepoto. Lord pa je bil slaven tihotapec.

Lagodno smo se sprehajali po ulicah. Mimogrede je Lord stopil v trgovino ter nakupil čokolade, orehov in bonbonov. Vrnili smo se domov. Fela nam je postregla s kosilom. Na mizo je prinesla tudi steklenico višnjevca. Lord je pil na zdravje vseh deklet, njihovih sorodnikov v prvem in zadnjem kolenu ter na zdravje vseh tihotapcev. Potem na srečo in podobno. Cilka naju je zgledno posnemala. Fela je bila zmernejša, vendar je tudi ona pridno nalivala višnjevca. V obraz je postala nekoliko blede, oči so se ji nenavadno svetile, ustnice pa je imela rdeče kot mak... Neprestano sem jo gledal kot zamaknjen.

Mizo smo potisnili v kot. In Lord je

navil gramofon. Star valček. Cilko je prijel okoli pasu, jo tesno stisnil k sebi in zaplesal po sobi. Dekle se je smejalo na vse pretege. »Še zadušiš me!« se je branilo premočnega objema. Felo sem prosil za ples. Jela sva krožiti po sobi. Čedalje tesneje sem se stiskal k njej... Kakor iz daljave sem zaslišal njen glas: »Mar ni že dovolj? Sicer zgoriš!«

Z Lordom sva spremljala Cilko domov. Ko sem se ločil od Fela, mi je toplo stisnila roko:

»Pridi še kdaj.«

»Kdaj?«

»Kadar hočeš.«

»Prav. Prišel bom.«

Srce se mi je topilo v radosti. Ni mi bilo žal ne Klade in ne Lene. Fela me je popolnoma očarala. Ko je odšla Cilka domov, pa mi je Lord vendarle še dejal: »No, ali bi ne šla še h Kališankovim?« Malo sem pomislil: »Prav! Pa pojdiva še nekoliko.«

Po svojem povratku iz Rusije to noč prvič nisem spal doma.

7

Enajst nas je. Običajno veliko tihotapsko krdelo. Hitimo skozi gozd po mehkeem zelenem mahu, kot po dnu morja.

Plazimo se med drevesi kot strahovi. Čez nebo se prav tako krađejo sence in oblaki: najprej lahek oblček, za njim pa cela grmada.

Jurlin je prvi. Polagoma stopa, zibajoč se na levo in desno. Kakor ris vrta z očmi pred seboj. Za njim je Lord. Ta stopa lahkotno, ko da je na parketu. Z očmi preiskuje na levo in desno. Za tema slavnima tihotapcema grem jaz. Za menoj Krisa, ki se neprestano smehlja. Bržčas se je česa zabavnega spomnil... Nato pride Komet, za njim drobi Sonja, Jurlinova žena. Navajena je tihotapskega dela. Dve leti že spremlja moža. Za Sonjo kinka Vanka Bolševik. Z očmi gladi Sonjina meča ter spremlja njeno pozibavanje bokov. Tu in tam se spotakne ob vejo ali koreniko. Takrat se Krisa vznejevoljen obrne ter mu požuga s pestjo. Vanka pa gode:

»Ogleduje se kot kobila na volka!«

Za Vanko hiti Cuceljček, vesel, smehen in lahkomišeln fant. Jezi se zaradi imena, ki ga je dobil takole: Nekoč je šel na lastno pest čez mejo. Tihotapil je nenavadno blago — nekaj tisoč cuceljev. Nanizal jih je na vrvice ter se z njimi opasal po vsem telesu. Povrh pa si je oblekel suknjo. Bilo je poleti. Toda v noči ni došel do skrivališča. Ko se je zdanilo, se je skril v žito. Ker ni mogel zdržati na enem mestu, se je pričel krasti dalje. Opazila ga je straža. Ko so ga hoteli vojaki zajeti, se je kot ščuka pogнал v žito. Slednjič so ga pa le zajeli ter ga pričeli preiskovati. Ko je slékel

suknjo, je stal pred stražo ves omotan s samimi cucli. Boljševiki so prasnili v krohot.

»Sodrug, takega tihotapca ne bomo zadržali. Naj nadaljuje svojo pot. Mali in negodni boljševiki se bodo cuceljev gotovo razveselili!«

Pa so ga izpustili. Še blaga mu niso odvzeli. Ko se je vrnil čez mejo na poljsko stran, je fantom pripovedoval vso zgodbo. Poslej se ga je za stalno prijelo ime — Cuceljček!

Za Cuceljčkom gre Leon Jubina. Fant je mu pravijo »Mladič«, ker silno rad koketira z dekleti ter je vedno v dekuški družbi. Mladič gre sicer le redkokdaj čez mejo, navadno samo takrat, kadar ga v to prisili beda. Boji se tega dela. Za njim stopa z elegantnimi koraki — Elegan.

Na koncu krđela je Hirš, mladi žid, ki nas spremlja. Ker je kratkoviden, se neprestano ozira ter vrta glavo. Težko nas dohaja ter zaostaja. Potem steče z drobnimi koraki za nami, dokler spet ne zaostane. Z belim robcem si otira potno čelo. Ko je Lord to opazil, je pristopil k njemu:

»Ali bi jo rad dobil po gobcu?« mu požuga s pestjo.

»Zakaj? Kaj vendar hočeš?«

»Tako! skrij robec! Bel robec je vendar videti na kilometre daleč. Drugič si vzemi zelenega ali rumenega!«

(Dalje.)

Sport

Preizkušnja Mariborovih
teniških igralcev

ISSK Maribor je včeraj priredil zanimiv teniški turnir med prvo in drugo garnituro. Starini so to pot prav dobro odrezali in dokazali, da še dolgo niso za staro šaro.

Prav posebno se je izkazal stari rutiner Evžen Bergant, ki se je Skapinu udal šele po dramatičnem boju s 10:12, 6:3, 7:9. Albaneže je moral pokazati zares mojstrsko formo, da je premagal Kirbiša s 7:5, 10:8. Tudi Tončič se v borbi proti Vučetu ni boljše godilo, ki mu je prepustil zmago šele s 2:6, 6:4, 8:6. Korenčan je proti silnemu Voglarju moral napeti vse sile, da je dokazal svojo beograjsko formo, kar se mu je končno z 8:6, 8:6 tudi posrečilo. V igri v dvojce je dosegel par ravnatelj Babič-Voglar proti najmočnejši kombinaciji ISSK Maribora Korenčan-

Tončič več kot časten rezultat s tem, da si je priporil prvi set gladko s 6:1, dočim je bil drugi set radi teme prekinjen ob stanju 3:3. V drugem dublu sta premagala Albaneže-Smerdu kombinacijo Kirbiš-Kobi šele po hudem boju s 12:10, 8:6. Pri včerajšnjem turnirju je sodeloval sam mojster Smerdu, ki je tudi to pot pokazal, da mu zares pripada prvenstvo Slovenije. Turnirju je sledil poseben družabni večer na čast slovenske teniške ekipe, ki se je v torek povrnila iz Beograda. Ob tej priliki so naslovili gg. ravnatelj Babič, Voglar in dr. Vakselj iskrene in vzpodbujajoče besede na naše bele mušketirje. Zahvalil se je kapetan moštva g. Tončič, ki je tudi izročil g. ravn. Babiču krasen pokal, ki ga je daroval slovenskim tenisačem Srpski teniški savez.

Ženska lahkoatlëtika v Mariboru

Jugoslovanska ženska sportna zveza bo priredila v nedeljo, 21. t. m., lahkoatlëtski miting. Istočasno bo tudi borba za lokalno prvenstvo in za prvenstvo zagrebške lahkoatlëtске zveze. Nastopile bodo zagrebške in mariborske atletinje v naslednjih disciplinah: tek na 60 m, krogla, skok

v višino, disk, tek na 800 m, skok v daljavo, kopje, stafeta 4x100 m.

Tekmovanje bo zelo zanimivo, ker se nam bodo predstavile najvidnejše predstavnice jugoslovanske lahke atletike. Miting bo na stadionu SK Železničarja s pričetkom v nedeljo ob 9. dopoldne.

Nedeljski nastop
lahkoatletov

Na stadionu SK Železničarja je bilo v nedeljo lahkoatlëtsko tekmovalje. Prijavljenih je bilo 26 tekmovalcev iz Maribora, 1 iz Ljubljane. Od mariborskih klubov so poslali atletе SK Železničar, Maraton in Rapid. Tehnični rezultati:

100 m seniorji: 1. Račič (Mirija, Ljubljana) 11.2; 2. Badl (Rapid); 3. Crafianski (Železničar).

100 m seniorji: 1. Hrovatin (Z.) 11.9; 2. Bačnik (M.); 3. Volfi (R.).

Skok v višino (seniorji): 1. Benedici (M.) 1.60 m; 2. Julia (M.); 3. Franček (Z.).

Skok v višino (seniorji): 1. Zorko (Z.) 170 cm; 2. Lužnik (M.); 3. Smerdel (M.).

400 m (seniorji): 1. Murans (Z.) 55.3; 2. Crafianski (Z.); 3. Smiderer (R.).

Skok s palico: 1. Stojan (Z.) 3.10; 2. Zula (M.).

Met kopja (juniorji): 1. Franček (Z.) 49.76; 2. Šišernik (M.); 3. Lakoše (Z.).

Tek 1000 m (juniorji): 1. Benedičič (M.) 2.57.8; 2. Kastner (R.); 3. Leban (Z.).

Skok v daljavo (seniorji): 1. Zorko (Z.) 6.46; 2. Lužnik (M.).

Skok v daljavo (juniorji): 1. Bačnik (Z.) 12.90; 2. Stojan (Z.); 3. Šišernik (M.).

Met kladiva (seniorji): 1. Gujznik (Z.) 42.80; 2. Smerdel (M.).

Stafeta 4x100 m: 1. Železničar 47.4; 2. Maraton 50.4; 3. Rapid 47.4, pa je bil diskvalificiran.

s »Osovinski cup« mesto »Davis cupa«. Kakor poročajo italijanski listi, bosta Nemčija in Italija osnovali novo teniško tekmovalje, in sicer za »osovinski cup«. Do tega je prišlo ob priliki obiska italijanske teniške reprezentance v Berlinu.

s Jean Borotra, odlični francoski teniški igralec, bo imenovan za voditelja sporta v Franciji.

s Franjo Punčec, naš in evropski teniški prvak, bo sodeloval prihodnji mesec na turnirju v Banskbi Bistrici. Za tem bo sodeloval na povabilo regenta Horthyja na internacionalnem turnirju na Madžarskem. Sodelovali bodo tudi nemški prvak Henkel, italijanski prvak Romanoni, madžarski prvak Asboth in drugi.

s Boksarski prvaki banovine Hrvatske: Muha-kategorija: Segović (Slavija, Varaždin); bantam: Matić (Bata, Borovo); peresna: Maglica (Croatia); lahka: Krpić (Herkules); welter: Devčić (Herkules); srednja: Krljeza (Bata); polteška: Šikić (Herkules); teška: Hladin (Herkules). Prvenstvo moštev si je priborilo moštvo Herkulesa s 16 točkami. Prejelo je krasen pokal.

s Nemec Max Syrnja je preletel 3000 m v odličnem času 8:26.2.

s Italijani so dobili prvo etapo velike biciklistične dirke Monakovo-Milano. Na teh prireditvah sodelujejo nemški in italijanski amaterji, proga pa je razdeljena na tri etape, in sicer: Monakovo-Inomost, 183 km, Inomost-Trento 185 km in Trento-Milano 229 km. Najboljši čas je dosegel Italijan Celso Marini, ki je dosegel povprečno hitrost 39.300 km na uro.

Pozor ceni. kinoobiskovalci in ljubitelji lepih filmov!

Od četrтка 18. do vključno ponedeljka 22. julija prinašamo najlepše francosko delo zadnjih let, film prekrasne vsebine, prvovrstne režije in igre

POVRATEK OB ZORI

Kino „Esplanade“

Telefon 25-29

po znameniti noveli pisateljice Vicki Baumove »Retour a l'aube«, v katerem igra glavno vlogo najbolj popularna in tudi nam dobro znana francoska umetnica **DANIELLE DARRIEUX**

Sen vsake žene: elegantne toalete, udobno življenje velemestnega razkošja, ples, koncerti, gledališče! Vsaka žena hrepeni po tem udobju, ki ga vidi združenega z življenjem v velemestu...

Tudi Anita, žena postajenačelnika v mali vasi je hrepenela po takim udobju in lepoti velemesta, dokler ni po burnih dogodkih v velemestnem zabavišču spoznala, da je njen življenjski sen le prazen, goljufiv blesk in se je skesana, razočarana vrnila v domačo vas.

Enako kakor prejšnja filma »Zloraba zaupanja« in »Katja Dolgorukova« je tudi ta izborni film slavne Danielle Darrieux pravi triumf mlade umetnice.

Pozor!

Pozor!

Pozor!

Kot posebno senzacijo za ženski svet predvajamo pri tem krasnem filmu ves čas še film o najnovejši svetovni modi.

Moda 1941

v naravnih barvah

MALI OGLASI

GENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, prekliclj. dopisovanja in ženitovanski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasi davek za enkratno obliko znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vpsolati v pismo skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

SLUŽBO DOBI

Dobra
FRIZERKA
dobi stalno službo. Pismene
ponudbe pod »Stalno« na ogl.
odd. »Večernika«. 5453-2

STANOVANJE ODDA

TRISOBNO STANOVANJE
sončno, brez kopalnice se odda
1. avgusta, Cverlin, Go-
sposka 32. 5465-5

POSEST

STAVBENA PARCELA
ugodna na prodaj na Ptuj-
ski cesti, Dobrava. Oglasiti
se pri Mešiček, Tržaška 46,
Maribor. 5475-11

Ne čakajte na zadnji dan!!!

Oddajte velike in male oglase za
sobotno številko **že danes** •

OBRT - TRGOVINA

»KERAMIKA«

Hišni posestniki in najemniki, pregledajte Vaše peč in šteditnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter pečl. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

POUK

Iščem pouk
S KONVERZACIJO IZ NEM-
ŠKEGA JEZIKA

pri sposobnem učitelju. Pismene ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Sposoben« 5466-21

ZRAČNE SIRENE

s komprimirano zmesjo
GASILNI APARATI

za pogasitev požarjev s specialno kemijsko zmesjo

KISIK 99.7%

za sklonišča proti napadom iz zraka

Izdajoje tovarna „UNION“, Zemun. Radnička br.

Telefon 37-066

ŽENSKI KOTIČEK

Za potovanje

kovčke, kopalne torbice, nahrbtnike itd. priporoča

Ivan Kravos

Maribor, Aleksandrova
cesta 13. 5164-18

GLASBILA

Kupi se dobro ohranjen
KLAVIR
ali planino. Ponudbe na upr.
»Večernika« Cella pod »Klavir«.
5470-20

VOZILA

ŽENSKO KOLO
popolnoma novo, prvovrstne
znamke, in komplet dinamo
radi odpotovanja poceni
prodam. Tyrševa 18. vrata 2
5463-22

Šiviljsko
pomočnico

za oblecke, vendar le prvovrstno
moč s plačo Din 1.200.— takoj
sprejme salon Ana Simonič, v
hiši elitne konfekcije Mastek
Glavni trg

Kdor hoče imeti
odgovor na

vprašanja glede

malih oglasov

in drugih obve-

stil, naj priloži

3.- din v znam-

kah. Na vpra-

šanja brez pri-

loženih 3.- din v

znamkah uprava

ne odgovarja

